

Heemkundekring

Secr. Gerard Thijssen
Rozenbloemstraat 34,
4921 KG Mado
Tel: 0162-683323
Mail: heemkundemadedrimmelen@gmail.com

NIEUWSBRIEF 3

Jaargang 23 juni 2020

Alle lezingen en excursies blijven voorlopig opgeschort

Het bestuur van de Heemkundekring hoopt dat het u allen goed vergaat en dat de gezondheid van u en uw familieleden goed is. Het is een vreemde tijd waarin wij allen een manier moeten vinden om verder te gaan met ons leven.

Een heel andere opening van deze Nieuwsbrief dan u van ons gewend bent. Al meer dan 20 jaar sturen wij u een Nieuwsbrief waarin wij u uitnodigen voor bijvoorbeeld een boeiende lezing, een verrassende excursie of een interessante tentoonstelling.

Aanvankelijk stond ook voor dit voorjaar weer het nodige op de rol. Zo had onze secretaris had al een vaartocht voor maximaal 50 personen naar de Zwarte Schuur geboekt en ons lid Cees Schuller een mooie lezing over rondvaarten in en door de Biesbosch voorbereid en was de tijd weer aangebroken dat bestuur tijdens de jaarlijkse algemene ledenvergadering verantwoording kon afleggen voor wat het afgelopen verenigingsjaar allemaal was ondernomen en hoe met de verenigingsfinanciën was omgegaan.

Het zal u duidelijk zijn waarom het bestuur van onze heemkundekring al deze activiteiten voorlopig heeft afgeblazen.

Behalve de mededeling vanuit 't Trefpunt dat activiteiten voor grote groepen daar tot tenminste september niet mogelijk zijn, willen ook wij als vereniging geen onnodige risico's nemen het coronavirus verder te verspreiden.

Dat wil natuurlijk niet zeggen dat alle verenigingsactiviteiten gestopt zijn. Individueel en in kleine groepen wordt nog volop ondernomen en doorgewerkt.

In deze Nieuwsbrief willen wij u daarover informeren.

Website

Trouwe bezoekers van onze website zullen al wel gemerkt hebben dat deze voortdurend bijgewerkt en vernieuwd wordt. Bijzonder aandacht vragen wij daarbij voor de interessante slideshows die steeds weer een ander beeld van ons cultureel erfgoed belichten.

Klompen voor glas.

In de zomer van 1945 startte het Nederlandse Rode Kruis de actie "Noord helpt Zuid". In veel plaatsen werd een actiecomité opgericht met de naam: Hulp Actie Rode Kruis kortweg HARK-comité. De gedachte daar achter was simpel. Zuid Nederland had voor grote aantallen voedselpakketten gezorgd tijdens de hongerwinter van '44-'45. Noord Nederland had bij de bevrijding veel minder schade opgelopen dan het de steden en dorpen in het zuiden. Men wilde dus graag iets terug doen. Made werd geadopteerd door het Zuid-Hollandse Nieuwerkerk aan de IJssel. Met toewijding en liefde is men daar onder het motto: "geen offer te groot want Made is in nood" aan de slag gegaan.

De oorlogsschade in onze gemeente was, vooral door de bevrijdingsacties in november 1944, enorm. Meer dan 100 panden waren vernield of afgebrand. Aan alles was gebrek. Men zag de winter met een bang hart tegemoet, want binnenskamers werd nog veel armoe geleden en vele huizen hadden nog niet één glasdicht vertrek.

Zaterdag 29 september arriveerden de goederen uit Nieuwerkerk aan de IJssel in twee schepen, waarop ook 13 dames en 9 heren. In dat dorp waren toen een groot aantal tuinders gevestigd die allen volop glas in voorraad hadden. Enkele dagen later waren de duizenden giften door de dames uit Nieuwerkerk aan de IJssel keurig in het patronaat opgesteld. Alle aanwezigen stonden stomverbaasd over de grote hoeveelheid geschonken goederen.

Het meest blij was men in Made met de grote hoeveelheid glas dat geschonken was. Nu kon immers nog voor de winter ieder gezin minstens één glasdichte kamer hebben. Namens de gemeente en het HARK-comité sprak de burgemeester zijn hartgrondige dank uit voor al het geschonken. *Er is nu een band geschapen tussen Nieuwerkerk en Made en ik hoop dat deze vriendschap zal blijven bestaan. Made wil hiertoe graag het zijne bijdragen en als eerste en klein bewijs van dankbaarheid zal er voor gezorgd worden dat Nieuwerkerk **300 paar klompen krijgt toegezonden.***

De dankbaarheid van de Madese bevolking was groot, ook al deden zich bij de verdeling van de goederen vreemde geruchten voor. Zo werd de afkorting van HARK al snel vertaald als : “Hulp Aan Rijke Kennissen”.

Het hele verhaal kunt u lezen op de website: www.heemkundekring-made-en-drimmelen.nl.

De eerste zeereis van pater Jan de Jong

Erfgoed Brabant is het provinciale kennis- en expertisecentrum voor erfgoed. Het verzamelen en overdragen van inhoudelijke erfgoedkennis aan een breed publiek is daarbij een belangrijke taak.. Zij doen dit aan de hand van vier verhaallijnen: “Innovatief Brabant”, “Bestuurlijk Brabant”, "Religieus Brabant" en “Bevochten Brabant”. Onder de rubriek Religieus Brabant is sinds 25 mei het verhaal te lezen over de eerste zeereis die de Madese Scheutist Jan de Jong in 1908 ondernam naar China. In te zien via de link <https://www.brabantserfgoed.nl/page/11425/de-eerste-reis-van-missionaris-jan-de-jong-naar-china>

U merkte het al eerder. De activiteiten rondom ons verenigingsblad De Klok kunnen gelukkig gewoon doorgaan. In april verscheen een Biesboschnummer (De Klok 64) en er wordt alweer hard gewerkt aan de samenstelling van volgende uitgaves.

Onze voorzitter is druk bezig met het reconstrueren van ontwikkelingen rondom de Drimmelse haven en het ligt in de bedoeling de hele levensgeschiedenis van de in 1877 in de Kloosterstraat geboren missiepater Jan de Jong in een van de volgende afleveringen van ons periodiek te laten verschijnen.

Ons verenigingsgebouw is op de meeste woensdagochtenden van 10 tot 12 uur weer geopend. In kleine kring wordt daar verder gewerkt aan het in orde houden van bibliotheek, inzien van kadasterkaarten en ontvangst van gasten. Zo is bijvoorbeeld Cor Knoop alweer geïnterviewd door een landschapsarchitect van Staatsbosbeheer over zijn kennis betreffende de Houtse Linies en de Zuiderwaterlinie.

Fundamenten oude kerk herontdekt

Tijdens het opknappen van het pad op het binnen kerkhof te Oud Drimmelen op 15 en 16 mei j.l. kwamen twee oude fundamenten tevoorschijn. Het bestaan hiervan was 30 jaar geleden bij het opnieuw begrinden van het pad al bekend, maar toen niet gefotografeerd en gedocumenteerd.

Ongeveer in het verlengde van de Kerkendijk, de toegangslaan tot de begraafplaats, zitten twee vierkanten fundamenten tegen de oude fundering van de noordelijke muur van de voormalige kerk.

Het gaat hier om een oude ingangsportaal aan de noordzijde van de oude kerk tegen de noordmuur aangeplakt.

De fundering van deze noordmuur is ongeveer 53 cm breed. De twee fundamenten van de portaal zijn ieder ca. 74 x 74 cm. Ze liggen op ca. 2,10 meter afstand van elkaar. Tussen de twee fundamenten aan de noordzijde bevindt zich geen fundering. Tussen de twee fundamenten moet in de noordmuur een toegang tot de kerk geweest zijn. Buiten de muur moet een overkapping geweest zijn die ondersteund werd door de gevonden fundamenten.

Op de plaats van het zuidelijk deel van het binnen kerkhof bevond zich ooit de Sint Sebastiaanskerk van Nieuw Drimmelen, dat is het huidige Oud Drimmelen.

Een kaart van de Biesbosch en omgeving uit ca. 1637 laat een prachtig dorpskerkje zien vanuit het zuiden. Aan de westzijde bevond zich een zware kerktoren en aan de oostzijde het oude koor, waar zich het altaar bevond. Zo'n 30 jaar geleden is de fundering van dit Middeleeuws koor gevonden. De kaart laat verder nog een klein torentje op het dak zien en een ingang in het midden van de kerk. De voormalige Katholieke Sint Sebastiaanskerk, uit ca. 1450, had dus minstens twee ingangen; een in het zuiden en een in het noorden. Waarschijnlijk was er ook nog een ingang vanuit de toren. In de zuidmuur zijn ook nog een aantal kerkraden te zien.

Tijdens een restauratie, van de dan al een eeuw voor de Protestantse eredienst ingerichte kerk, in 1693 is het koor aan de oostzijde van de kerk afgebroken en werd er een nieuwe oostelijk muur gebouwd waarin een deur kwam. Vermoedelijk zijn toen de twee deuren in het midden dichtgemetseld.

Op 19 december 1793 werd de kerk voor afbraak verkocht op voorwaarde dat de buitenmuren van de kerk deels zouden blijven staan als ommuring van het binnen kerkhof. De oude muren zijn echter in 1846 eeuw afgebroken en vervangen door een nieuwe ringmuur waarvan nu nog een groot deel aanwezig is. De noordelijke muur werd aan 1895 afgebroken bij de uitbreiding van het binnen kerkhof. De fundering van deze muur is nog zichtbaar aanwezig.

Louis van Suijlekom

Op 5 juni hebben wij afscheid moeten nemen van ons gewaardeerd lid Martien Vogels. Wij wensen zijn vrouw veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

17 MAART 2020, SINT GERTRUDISDAG

Edele Vroedschap reikt “Gouden Geertje” uit aan Bas Zijlmans

Geen handen schudden, maar knuffelend met de ellebogen.

Het Gouden Geertje is een uiting van waardering van de Vroedschap voor iemand die een grote bijdrage heeft geleverd aan de stad Geertruidenberg. Deze bijdrage betreft het vergroten van de leefbaarheid en het hoog houden van de roemrijke geschiedenis van de stad.

Het Gouden Geertje is een jaarlijkse wisseltrofee van de Geertruidenbergse kunstenaar Gerrit

Dammer. Het kunstwerk symboliseert stadpatrones Sint Gertrudis die een ridderslag geeft. Bewust

lijkt deze vrouw een beetje op onze vorige burgemeester Willemijn van Hees. Want zij was altijd heel betrokken bij de stad en haar inwoners en... zij straalde liefde uit, liefde voor Geertruidenberg. Daarom willen wij als Vroedschap zo graag het Gouden Geertje van

2020 uitreiken aan Bas Zijlmans, want als er iemand liefde heeft voor Geertruidenberg, dan is het wel Bas. Zijn bijdrage aan de plaatselijke geschiedenis is bijna onmetelijk groot. Het lijkt onmogelijk dat er in de toekomst nog iemand zal komen die hem zal evenaren. Zelfs een beetje in de buurt komen van zijn oeuvre lijkt onmogelijk. Bas stond voor ons als Vroedschap al jaren op ons lijstje met kandidaten op nummer een, maar toen dachten we: ach Bas, die staat al zo vaak in de belangstelling laten we maar iemand anders kiezen. Maar ere wie ere toekomt; nu willen wij als Vroedschap onze grote waardering voor Bas publiekelijk uiten door middel van het Gouden Geertje. Droomde Bas als kind al van het kasteel van Geertruidenberg, nu als wijze oude man droomt hij niet alleen van het kasteel, nee hij heeft er zelfs voor gezorgd dat wij straks het kasteel ook daadwerkelijk kunnen zien. En ten slotte nogmaals, zijn grote liefde voor Geertruidenberg. Met veel bevoegenheid heeft hij altijd de degens gekruist met diegenen die in zijn ogen "geen hart" hadden voor zijn Geertruidenberg. Hij durfde altijd voor zijn mening uit te komen. En soms is hij natuurlijk een beetje dwars. Ridder van Oranje Nassau heeft hij nooit willen worden, maar toch hebben wij er vertrouwen in dat hij deze ridderslag van Gertrudis wel zal waarderen. Jammer dat het een wisseltrofee is, want als er een persoon is die het verdient om deze trofee heel zijn leven lang te mogen behouden dan is het Bas.

*Proficiat,
de Edele Vroedschap
Sint Gertrudisberghe*